

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Slovanské náměstí 2, 612 00 Brno

Slovanské náměstí 2/1218, 612 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 244

Termín konání inspekce: 16. – 20. únor 2004

Čj.:	12-1208/04-5046
Signatura:	kl2cx109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům základní školy (dále jen ZŠ) ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ZŠ ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika a prvouka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ZŠ ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 5. ročníku a 2. stupni ZŠ v předmětu německý jazyk vzhledem ke schváleným učebním dokumentům na ZŠ ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, cvičení z českého jazyka, dějepis, matematika, cvičení z matematiky, chemie, přírodopis, fyzika, občanská výchova, rodinná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ZŠ ve školním roce 2003/2004
- ❖ tématicky zaměřené inspekce – výuka německého jazyka v základních a středních školách
- ❖ tématicky zaměřené inspekce – rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání
- ❖ tématicky zaměřené inspekce – prevence sociálně patologických jevů

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Statutární město Brno, městská část Královo Pole, se sídlem v Brně, Palackého 59, směrovací číslo 612 39. Podle údajů v platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje ZŠ s kapacitou 840 žáků, školní družinu s kapacitou 200 žáků a školní jídelnu s kapacitou 840 jídel. ZŠ má ve školním roce 2003/2004 celkem 29 tříd s 786 žáky vykázanými ke dni 30. září 2003. Do školní družiny bylo k témuž datu zapsáno 138 žáků. Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola a Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z hlediska požadavků vyhlášky o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců je personální zajištění výuky hospitovaných předmětů velmi dobré, neboť ze 14 hospitovaných pedagogů na 1. stupni a 17 hospitovaných pedagogů na 2. stupni ZŠ nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti čtyři vyučující. Výchovný poradce, který je ve funkci déle než dva roky, neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství. Ředitel školy při přidělování úvazků zohledňuje aprobaci učitelů, délku jejich praxe i individuální schopnosti, což přispívá ke kvalitě výuky.

Organizační řád člení školu na úseky (1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, školní družina, výchovné poradenství, úsek ekonomický, správní, školní kuchyně), stanovuje okruhy činností jednotlivých kategorií zaměstnanců i vedoucích pracovníků. Ředitel školy klade důraz na

samostatnost práce jednotlivých úseků a účelně deleguje část pravomocí na nižší články řízení. Pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců jsou součástí jejich osobní dokumentace. Organizační struktura odpovídá velikosti školy, počtu a typu jejich součástí a umožňuje její bezproblémový chod. Ve škole je zřízena pedagogická rada jako poradní orgán ředitele, která projednává výsledky vzdělávání a výchovy žáků. Pravidelně se schází porada vedení školy, operativně jsou svolávány porady pedagogických i provozních zaměstnanců. Neformálně pracují metodická zařízení na 1. stupni a předmětové komise na 2. stupni ZŠ. Úroveň jejich práce je velmi dobrá. Významně se podílí na plánování a organizaci výchovně-vzdělávacího procesu, kontrole plnění požadavků učebních osnov, vedení začínajících učitelů, na zajišťování různých akcí žáků, soutěží apod. Pověření pedagogové a další učitelé ve třídách pečují o nově příchozí žáky, o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, připravují požadavky pro vedení školy na doplnění materiálního zabezpečení výuky jednotlivých předmětů.

Přenos informací uvnitř školy zajišťují informační nástěnky, systém pravidelných a operativních porad i každodenní kontakt vedení školy s podřízenými zaměstnanci. Škola má vypracován podrobný plán práce na rok 2003/2004, který zahrnuje všechny hlavní oblasti její činnosti. Ustanovení ročního plánu vycházejí z koncepčních záměrů školy a v průběhu roku jsou dále konkretizována formou krátkodobých plánů.

Systém vedení zaměstnanců je založen na demokratických principech. Vedení školy je vstřícné k podnětům zaměstnanců, dobré nápady akceptuje, prostřednictvím poradních a metodických orgánů jim umožňuje zapojení do řízení školy. Začínajícím pedagogům poskytuje především metodickou pomoc uvádějícími učiteli; zvolený postup příznivě ovlivnil práci začínající učitelky jednoho z hospitovaných předmětů.

Kontrolní činnost je plánována a zahrnuje všechny oblasti činnosti školy. Úroveň výchovně-vzdělávacího procesu je sledována prostřednictvím hospitací. Řediteli i jeho zástupkyním se daří popsat pozitiva a negativa sledované hodiny a vyvodit z nich opatření vedoucí ke zlepšení kvality výuky. Méně pozornosti je věnováno přístupu učitelů k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a využívání nových forem a metod práce podporujících osobnostní rozvoj žáků a rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Další vzdělávání zaměstnanců je plánováno v souladu s potřebami školy a zájmy pedagogů. Velká pozornost je věnována problematice výchovného poradenství, prevenci sociálně patologických jevů a počítačové gramotnosti. Někteří učitelé absolvovali školení zaměřené na metodiku výuky jednotlivých předmětů (zejména český jazyk, německý jazyk, dějepis, výtvarná výchova) a ekologii.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitel školy pravidelně podle předem stanovených kritérií, sebehodnocení zaměstnanců dosud neprobíhá.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Rozlehlá třípodlažní budova základní školy postavená před devadesáti lety v secesním stylu je umístěna na rušném náměstí. Památkově chráněná budova určená původně pro čtyři školy a využívána v minulosti také speciálním školství je postupně upravována pro potřeby moderního základního školství.

Učebny *prvního stupně* jsou prostorné. Žákovský nábytek je, kromě nejnižších ročníků, zastaralý a silně opotřebovaný. Výška židlí v mnohých případech neodpovídala výšce žáků. Relaxační koberec byl k dispozici jen v malém počtu tříd. Práci se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení je určena menší učebna vybavena potřebnými učebními a speciálními didaktickými pomůckami. Dvě z pěti oddělení školní družiny jsou umístěny v kmenových třídách prvního stupně, zbývající tři mají vlastní velmi vhodné prostory v suterénu školy, kde se nachází také školní kuchyně a nově zrekonstruovaná jídelna a cvičná kuchyně.

Jedna z kmenových učeben *druhého stupně* slouží jako odborná učebna chemie, dalších pět je tematicky zaměřeno pro výuku zeměpisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, fyziky a přírodopisu. Ve škole je zřízena laboratoř chemie, avšak s ohledem na realizaci laboratorních prací v celé třídě současně, není dostatečně využívána. Výuce cizích jazyků slouží dvě odborné učebny. Z prostorových důvodů se jazykům vyučuje i ve sborovně. Pro výuku výpočetní techniky jsou k dispozici dvě specializované učebny. Žákovský nábytek ve většině učeben druhého stupně je značně opotřebován. Poškozené dolní desky žakovských lavic představovaly riziko úrazu. V učebnách jsou umístěny převážně klasické tabule pro psaní křídou. Jejich častým mazáním za sucha se zvyšovala prašnost prostředí. Ojedinele nebyly třídy vybaveny stíněním proti oslnění.

Tělesná výchova je vyučována ve dvou prostorných tělocvičnách s galeriemi, nářadovny se starším tělovýchovným náčiním a nářadím a sociálním zázemím. Jedna z tělocvičen je vybavena podiem pro pořádání školních i obecních kulturních akcí. Venkovní sportovní areál je tvořen víceúčelovým hřištěm pro míčové hry, atletické disciplíny jsou vyučovány na sportovištích sportovního klubu.

V době inspekce byla dokončována půdní vestavba se třemi učebnami jazyků, jednou učebnou pro výpočetní techniku a velkou hernou pro školní družinu.

V tematicky zaměřených učebnách jsou na stěnách umístěny nástěnné obrazy s tematikou těchto předmětů a učební pomůcky ve vitrínách, v odborné učebně chemie je demonstrační stůl s rozvodem plynu. Učebna zaměřená na fyziku tento stůl nemá, chybí také rozvody médií do žakovských lavic, což ztěžuje demonstrační činnost učitele i rozvoj praktických dovedností žáků. Didaktická technika je umístěna především v učebnách 1. stupně a odborných a tematicky zaměřených učebnách na 2. stupni. Zpětné projektory trvale instalovány nejsou, což komplikuje jejich využívání v hodinách. Přibližně třetina učeben je vybavena televizorem a videem. V jedné učebně výpočetní techniky je deset, ve druhé šestnáct žakovských počítačů propojených do sítě. Z obou sítí je přístup na Internet i mimo výuku pro žáky zdarma. Technická úroveň počítačů i programového vybavení je velmi dobrá, škola vlastní výukové programy, kterou jsou využívány pro procvičování a opakování učiva řady předmětů.

Vybavenost učebnicemi a učebními pomůckami pro výuku na 1. stupni základní školy a českého jazyka, německého jazyka, občanské výchovy, rodinné výchovy, matematiky, chemie a přírodopisu na 2. stupni je dobrá. Ve fyzice neumožňuje množství učebních pomůcek realizovat učebními osnovami doporučený počet laboratorních prací.

Kontrola efektivního využívání materiálních zdrojů (odborných učeben, pomůcek, didaktické techniky, učebnic) je prováděna vedením školy při hospitacích. Požadavky předmětových komisí i vlastní zjištění vedení školy týkající se zlepšování materiálních podmínek výuky jsou z finančních důvodů jen velmi pozvolna realizovány. Méně důsledná je kontrola oprav a údržby školního nábytku a učeben. Z prostor školy jsou veřejností využívány obě tělocvičny.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově na dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve školním roce 2003/2004 se výuka řídí vzdělávacím programem Základní škola č. j. 16 847/96-2 a Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků č. j. 16 333/96-22-21. Pro integrované žáky byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Jejich úroveň je velmi dobrá.

Vzdělávací programy v součásti základní škola jsou realizovány v souladu se zařazením této součásti do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Časová dotace všech předmětů, kontrolována podle rozpracovaných učebních plánů a předložených rozvrhů hodin, odpovídala schváleným učebním plánům a byla v souladu s reálnou výukou. Výuka hospitovaných předmětů probíhala podle platných učebních osnov, které byly v době inspekce plněny. Předložená dokumentace průkazně zachycovala průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole ve školním roce 2003/2004.

Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty vyučovaných vzdělávacích programů.

Kontrola naplňování učebních osnov je realizována při hospitační činnosti vedení školy a sledováním zápisů v třídních knihách. Na kontrole se neformálně podílí jednotlivé metodické útvary, které také zabezpečují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Při zjištění nedostatků jsou operativně přijímána opatření k nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin pro výuku na prvním i druhém stupni respektoval psychohygienická hlediska denní skladby předmětů. *Vnitřní řád školy* je přehledně strukturován a byl vyhotoven v souladu s požadavky vyhlášky o základní škole. Důraz klade více na povinnosti žáků a zaměstnanců než na jejich práva. V tomto významném dokumentu není zahrnut zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy s vyvozením patřičných sankcí při porušení tohoto ustanovení tak, jak uvádí pokyn MŠMT k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních. Vnitřní řád byl projednán se zaměstnanci na provozní poradě dne 25. srpna 2003 a se žáky při zahájení školního roku 2003/2004. Provozní řády odborných učeben kladou důraz na zajištění bezpečnosti žáků a ochranu školního majetku.

Funkční vnitřní i vnější informační systém je založený na osobním kontaktu pedagogických pracovníků se žáky a jejich rodiči. Zákonným zástupcům žáků nabízí tradiční formy spolupráce jako například třídnické hodiny a individuální konzultace. Důležité informace jsou zveřejněny na nástěnkách v budově školy. Přijímaná výchovná opatření k posílení kázně žáků byla v rovnováze s udělovanými pochvalami a obojí byly patřičně zdokumentovány.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství je zodpovědně zajištěno zkušeným pedagogem. Nezahájil sice ještě požadované kvalifikační studium, ale v dané oblasti se vzdělává samostudiem i účastí na seminářích a kurzech organizovaných akreditovanými institucemi. Plánovaná činnost je zaměřena na včasnou diagnostiku i pomoc žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a poskytování informací vycházejícím žákům i jejich rodičům v oblasti profesního poradenství. Výchovný poradce se spolu s drogovou preventistkou a vedením školy zúčastňuje jednání výchovné komise svolávané v případě řešení závažných problémů žáků.

Integrovaní žáci jsou vzděláváni podle individuálních učebních plánů. Systematická pomoc je věnována žákům s vývojovými poruchami učení a chování na prvním stupni základní školy mimo jiné i prostřednictvím speciálního pedagoga ve vyčleněných hodinách českého jazyka.

Výchovný poradce sleduje termíny následných vyšetření žáků i jejich individuální rozvoj. Systematicky spolupracuje s vedením školy, učiteli, žáky, jejich rodiči a školními i mimoškolními odbornými institucemi.

V oblasti profesního poradenství výchovný poradce zajišťuje rozmanité informační zdroje pro usnadnění orientace žáků a jejich rodičů. Administrativně zajišťuje podání přihlášek žáků ke studiu na středních školách a získává zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti u přijímacích zkoušek.

Funkci metodika prevence sociálně patologických jevů zastává učitelka s mnohaletou praxí. Obsah činnosti je stanoven každoročně aktualizovaným Minimálním preventivním programem. Vychází z podrobné analýzy podnětů a dotazníkových anket. Proto v současnosti došlo k posunu těžiště práce hlavně do vyšších, nejvíce ohrožených ročníků. Prioritně je věnována pozornost prohloubení osobního kontaktu drogové preventivní s problémovými žáky, jejich rodiči a její součinnosti s mimoškolními institucemi. K všestranné osvětě a informovanosti žáků přispívají materiály zveřejňované na nástěnkách, odborná literatura, dotazníky, besedy, spolupráce školy s PEER aktivisty, videopořady i odborná výuka s příslušnou tematikou v rámci některých všeobecně vzdělávacích předmětů. Každoroční komplexní i průběžné vyhodnocování uskutečněných aktivit školy dokladuje, že je problematice věnována náležitá pozornost. O důsledné prevenci svědčí také skutečnost, že přes rizikovost městského prostředí, kde se škola nachází, byly dosud řešeny jen ojedinělé případy podezření na zneužívání návykových látek žáky.

Poradensko-preventivní systém školy má vypracovanou jasnou strategii. Organizace je zaměřena na pomoc žákům v jejich osobních výchovně-vzdělávacích problémech i profesním rozhodování. Přehledně vedená a utříděná dokumentace má vysokou vypovídací hodnotu.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka na I. stupni základní školy

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla pečlivá a odvíjela se od zamýšlené struktury vyučovacích hodin. Stanovené cíle výuky se dařilo plnit. Ve zhlédnutých hodinách byla patrná návaznost na předcházející témata. V některých hodinách se nedařilo plně respektovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Personální zabezpečení výuky je velmi dobré. Všechny učitelky volily přiměřené metody práce a vedly výuku věcně a odborně správně.

V hodinách pracovali žáci často s drobnými pomůckami, kartičkami a pracovními listy. Didaktická technika byla vhodně využita ve výuce anglického jazyka.

V běžných třídách byla úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy, na rozdíl od tříd s rozšířenou výukou anglického jazyka, dobrá. Náročnost výuky odpovídala možnostem žáků. Frontální výuku s převažujícími metodami otázek a odpovědí doplňovala samostatná práce žáků s pracovními listy. Skupinové a kooperativní činnosti, které by podporovaly vzájemnou spolupráci a rozvíjely kompetence žáků, byly zařazeny ojediněle. Přesto, že se činnosti často střídaly, žáci byli méně aktivní. Učitelky kladly důraz na zvládnutí probíraného učiva, jeho procvičení a upevnění. Žakovské sešity pravidelně kontrolovaly a opravovaly. Úhlednost písma a úprava písemných prací se pohybovala od vynikající po dobrou. Individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami byl ojedinělý, zadávané úkoly žáci plnili většinou ve stejném tempu a čase. Ve všech sledovaných hodinách byl kladen důraz na výsledky vzdělávání, méně na rozvoj osobnosti žáků, jejich sociálních kompetencí a kooperativních dovedností.

Třídy s rozšířenou výukou anglického jazyka mají vysoký počet žáků (až 32). Z tohoto důvodu byly na výuku jazyka děleny. Metody práce byly pestré, žáky aktivizovaly. Hodiny probíhaly v angličtině. Žáci rychle reagovali na otázky, jejich znalosti v jazyce a úroveň komunikace byly nadprůměrné. V ostatních předmětech se žáci do skupin nedělili. Aktivně přistupovali k činnostem, zřetelná byla tendence k soutěživosti a snaha vyniknout. Přesto, že zadávané úkoly byly náročnější, žáci je plnili v rychlejším tempu a většinou bezchybně. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve třídách z rozšířenou výukou anglického jazyka velmi dobré až vynikající.

Ve sledovaných hodinách byla méně často zařazována potřebná relaxace.

Rozdílná pozornost byla věnována motivaci. Učitelky k ní využívaly krátkých rozhovorů, konkrétních zkušeností dětí, hádanek. Podněcovaly tak zájem žáků a jejich chuť řešit zadané úkoly. V některých hodinách se motivace uplatnila minimálně, a tím se snížila úspěšnost učení zejména slabších žáků.

Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah. Atmosféra ve třídách byla pracovní, někde převažoval spíše autoritativní přístup učitelů. Žáci akceptovali stanovená pravidla chování, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Možnost uplatnění vlastního názoru měli ojedinele při řešení úkolů ve dvojicích a ve skupinách. Komunikace v hodinách anglického jazyka probíhala zásadně v angličtině. V ostatních předmětech pouze ojedinele vytvářely učitelky prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, souvislého mluvního projevu a schopnosti vzájemného naslouchání.

Kontrola správnosti zadávaných úkolů probíhala společně s vyučujícími. Žáky ve snaze o dobré výsledky podporovalo průběžné slovní hodnocení, méně známkování výkonů a znalostí. Jen ojedinele byli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení spolužáků a k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka na I. stupni základní školy měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v předmětech český jazyk, cvičení z českého jazyka a dějepis

Hospitovány byly hodiny u všech učitelů sledovaných předmětů a zahrnuly všechny složky českého jazyka: mluvnici, literární výchovu i sloh. Vytčené cíle vycházely z požadavků učebních osnov a v převážné míře se je podařilo splnit. Jen ojedinele nezohledňovaly aktuální složení třídy a specifické potřeby žáků.

Výuka je zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a praktickými zkušenostmi. To pozitivně ovlivnilo její věcnou správnost i průběh.

Výuka probíhala v kmenových třídách a někdy odborných učebnách jiných předmětů. Jejich vybavení a uspořádání umožňovalo plnit stanovené cíle i zařazovat netradiční formy práce. Svým vzhledem však nebyly pro sledované předměty motivující, neumožňovaly stabilní uložení některých frekventovaných pomůcek. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, jazykovými příručkami, někdy využívali materiály a doplňující učební texty připravené učiteli. Prokázali orientaci v historických mapách. K názornosti a efektivitě výuky přispělo využití didaktické techniky (video, poslechové nahrávky) nebo výukových programů pro český jazyk v učebně výpočetní techniky. Ve vyučování stejně tak jako k vlastní četbě a přípravě referátů žáci využívají pravidelně doplňovaný fond žákovské knihovny.

Zvolené metody práce v ojedinelých případech nezohledňovaly individuální vzdělávací potřeby žáků s vývojovými poruchami učení a chování, zejména při jejich větším počtu ve třídě. Ve většině hodin však převládala funkční organizace a efektivní využití času v součinnosti s aktivním zapojením žáků. Vynikající úroveň měly hodiny literární výchovy

uplatňující výuku prožitkem žáků s vyváženými výchovnými a vzdělávacími cíli nebo výuka cvičení z českého jazyka, kdy žáci velmi dobře zvládali technicky i obsahově výukové programy na počítačích, kooperovali ve dvojicích a pracovali velmi úspěšně. Kvalitní byla také většina hodin českého jazyka i dějepisu založených na diferencovaných činnostech žáků a kooperativních technikách učení. Menší efektivitou a zhoršenou psychohygienou se vyznačovaly hodiny obou předmětů s převažujícími frontálními činnostmi s dominantní rolí učitele. I přesto většina žáků projevovala k výuce pozitivní vztah a prezentovala velmi dobré ústní i písemné znalosti a dovednosti.

V průběhu hodin zájem žáků podněcovaly referáty, zajímavosti k probíraným tématům, vhodné názorné pomůcky, využití didaktické a výpočetní techniky, doplňující učební texty a činnostní pojetí výuky. V ojedinělých hodinách se nepodařilo motivovat žáky k uvědomělému aktivnímu učení. Důsledkem uvedeného se zhoršovala jejich psychohygienu a chování.

Příznivá pracovní atmosféra podporovala vzájemnou důvěru učitelů a žáků projevující se v převážně vyrovnané komunikaci. Učitelé dávali žákům dostatek příležitostí k jejich ústnímu projevu. Vyjadřování žáků kultivovali, chválili je a povzbuzovali. V hodinách literární výchovy a dějepisu žáci převážně uplatňovali vlastní názory a postoje k právě probíranému učivu, poznatky zařazovali do širších souvislostí, konfrontovali je s dosavadními zkušenostmi a správně je aplikovali. Širší komunikativní dovednosti a slovní zásobu úspěšně rozvíjeli i v hodinách slohu. V ojedinělých hodinách učitelé nadměrným verbalismem potlačovali přirozenou potřebu žáků po uplatnění, kteří pak nové informace přijímali pasivně nebo se nesoustředili a rušili. Ani v závěru hodiny neměli možnost demonstrovat, jak učivu rozuměli a co se naučili.

Žáci byli často vyzýváni učiteli k uplatnění znalostí, například při opakování učiva. Při individuálním zkoušení učitelé klasifikaci zdůvodňovali. V písemném projevu, zejména při diktátech, rozsahem i hodnocením zohledňovali žáky s vývojovými poruchami učení. Často využívali pochvaly nebo dílčí klasifikace jako výrazného motivačního činitele. Frekvence a rozmanitost známek uvedená v žákovských knížkách odpovídala charakteru předmětů. Ke vzájemnému hodnocení byli žáci vedeni příležitostně, k uvědomělému sebehodnocení jen zřídka. Na důkladné hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v závěru hodin v součinnosti se žáky většinou nezbyl čas.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, cvičení z českého jazyka a dějepis byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a cvičení z matematiky na 2. stupni základní školy

Předmět matematika je doplněn o volitelný předmět cvičení z matematiky, který je orientován na další procvičení a upevnění učiva. Výukové cíle všech hodin vycházely z požadavků učebních osnov, jejich konkretizace v hodinách převážně zohledňovala speciální vzdělávací potřeby žáků. Příprava všech vyučujících byla velmi pečlivá, s důrazem na pestrost činností v hodinách a vhodnou motivaci žáků, méně pozornosti bylo věnováno rozvoji komunikativních dovedností a sebehodnocení žáků.

Matematice a cvičení z matematiky vyučuje ve škole šest učitelek, které svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právním předpisem. Tato skutečnost se pozitivně odrážela v odborné a věcné správnosti výuky, ve volbě vhodných úloh a v logickém a didakticky správném vyvozování nového učiva.

Sledovaným dvěma předmětům je vyučováno v prostorných kmenových učebnách, na jejichž stěnách ojediněle byly umístěny nástěnné obrazy s matematickou tematikou. Ve výuce byly

používány vhodné učebnice a sbírky úloh, vyučující připravily nakopírované úkoly, či grafy funkcí, využita byla magnetická tabule. V žádné hodině názornost výuky nezvýšilo použití didaktické ani výpočetní techniky.

Hodiny byly vedeny frontálně, vyučující zařazovaly problémové otázky, vyvolávaly diskusi se žáky, odkazovaly se na jejich zkušenosti z denního života i na předcházející matematické vědomosti a dovednosti. Zařazena byla práce ve skupinách, diferencovaná s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i na žáky talentované. Vhodná organizace hodin, promyšlené střídání činností a přiměřené tempo přispívaly k aktivnímu zapojení většiny žáků do výuky. V úvodu hodin vyučující zařadily matematickou rozcvičku, zopakovaly se žáky odborné termíny z geometrie včetně symboliky, zaujaly žáky matematickou soutěží. Nové učivo bylo uvedeno vzorovým řešením úlohy s pomocí žáků, následně žáci pracovali samostatně a výsledky konfrontovali s řešením úkolu na tabuli nebo se spolužákem. Vyučující průběžně sledovala práci žáků, individuálně je kontrolovala a upozorňovala na nedostatky v jejich postupech. Pozitivně laděné opravě chyb a jejich zobecňování věnovaly vyučující velkou pozornost. Žáci dokázali odhadovat výsledky úloh, rozvíjeli geometrickou představivost, velmi dobře pracovali s proměnnou, správně sestavovali lineární rovnice. Vhodně volenými úlohami byl zdůrazňován význam matematiky pro denní život. Práce s učebnicí a sbírkou úloh byla většinou zdařilá, žáci zvládali zápis slovní úlohy, kterou řešili převážně samostatně, avšak méně dokázali interpretovat výsledky úloh. Jen výjimečně bylo v závěru hodin provedeno shrnutí a ověření naplnění výukových cílů. Zásady psychohygieny byly převážně dodržovány, ojediněle zhoršoval práci žáků nevhodný školní nábytek, který neodpovídal věkové kategorii žáků.

Žáci byli motivováni již v úvodu většiny sledovaných hodin. Úlohy volené do úvodních matematických rozvíček vycházely z běžného života, stejně jako většina slovních úloh. Odkazy na poznatky získané v jiných předmětech zvyšovaly motivaci i zájem žáků o vyučovaný předmět a jejich aktivitu. Herní a soutěživé činnosti napomáhaly plnění cílů poutavou formou. V předmětu cvičení z matematiky, zvláště v 9. ročníku, byli žáci motivováni úspěšným zvládnutím přijímací zkoušky na střední školu. Efektivita práce žáků ve skupinách či dvojicích byla nižší.

Výuka probíhala v klidném a přátelském prostředí, které žákům umožňovalo bez stresu plnit uložené úkoly. Pokyny vyučujících vycházely z partnerského vztahu k žákům, z respektování žákovy osobnosti. Kázeňské prohřešky či nezájem o práci se v hodinách neobjevily, skupinové činnosti vedly žáky ke vzájemnému respektu a toleranci. Komunikace mezi žáky navzájem byla spontánní, nebyla vyučujícími usměrňována. Slovní projevy žáků byly často jednoslovné, žáci méně používali odbornou terminologii.

Žáci byli hodnoceni pochvalou, při frontálním zkoušení a herních aktivitách byli klasifikováni. Oceňován byl i pokrok žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. K hodnocení vlastní práce a práce ostatních žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a cvičení z matematiky byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v předmětech fyzika, chemie, přírodopis

Ve všech hospitovaných hodinách si učitelé stanovili reálné cíle, které až na výjimky vycházely se znalostí a dovedností, kterých měli žáci v průběhu výuky dosáhnout. Bezprostřední příprava učitelů na výuku většinou zohledňovala aktuální složení tříd a vycházela ze stanoveného cíle. Přestože učitelé jsou informováni o žácích se specifickými

poruchami učení, v části hospitované výuky nebyla doporučení pedagogicko-psychologické poradny využita.

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelů pozitivně ovlivnila odbornou a věcnou stránku výuky, méně již organizaci některých hospitovaných hodin.

Část hospitované výuky se uskutečnila v tematicky zaměřených kmenových učebnách, část v kmenových učebnách, které pro výuku přírodovědných předmětů nejsou specificky vybaveny. Prostředí kmenových učeben není pro výuku přírodovědných předmětů podnětné, učební pomůcky však měli žáci i učitelé k dispozici. Audiovizuální technika s ojedinělými výjimkami využita nebyla. Učebnice, případně jiné učební texty usnadňovaly žákům pořizování zápisů, zvyšovaly názornost výuky, méně často byly zdrojem informací, které žáci vyhledávali a zpracovávali.

Úvodní opakování realizované převážně formou adresně i neadresně kladených otázek prokázalo požadované znalosti u většiny žáků. Výuka nového učiva byla vedena převážně frontálním způsobem, s velkým podílem talentovaných žáků na vyvozování nových poznatků. Vhodně zařazené individuální, ojediněle i skupinové činnosti umožnily žákům pracovat vlastním tempem, a přispěly tak k vysoké efektivitě výuky. Činnosti na sebe plynule navazovaly, do výuky chemie byly organicky začleněny demonstrační pokusy, do výuky fyziky problémová výuka a také laboratorní práce, v hodinách přírodopisu byla mimo jiné využita práce s přírodninami a zdůrazněny ekologické aspekty probíraného učiva. V menší části výuky všech předmětů učitelé nevěnovali dostatečnou pozornost průběžnému procvičování a zejména závěrečnému shrnutí učiva. V důsledku toho nezískali zpětnou vazbu o míře jeho pochopení a osvojení pasivními žáky. Tempo výuky bylo většinou přiměřené.

Motivace žáků měla v závislosti na zvolených výukových metodách dobrou (část výuky chemie) až vynikající (část výuky chemie, přírodopisu i fyziky) úroveň. K aktivitě žáků, a tím i k úspěšnosti jejich učení přispěla zejména motivace průběžná, vstupní motivaci částečně nahradilo seznámení s tématem, případně plánovaným průběhem hodiny. V průběhu větší části hospitovaných hodin byli žáci značně aktivizováni názorností výuky, uváděním četných zajímavých informací, ojediněle i možností praktické aplikace probíraného učiva.

Stanovená pravidla jednání žáci akceptovali. K projevům nekázně nedocházelo. V některých hospitovaných hodinách nebyly s ohledem na zvolené výukové metody a formy v dostatečné míře rozvíjeny komunikativní dovednosti všech, tedy i méně úspěšných žáků a jejich schopnosti pracovat v týmu. Velmi dobrou úroveň měla komunikace mezi žáky při všech skupinových činnostech. Hospitovaná výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře.

Hodnotícím prvkem byla převážně pochvala. Klasifikované zkoušení bylo vždy objektivní, převážně zdůvodněné. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáci vedeni nebyli. V závěru řady hospitovaných hodin chybělo zhodnocení cíle, shrnutí poznatků bylo většinou pro nedostatek času vynecháno nebo jej provedli učitelé bez výrazné spoluúčasti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika, chemie a přírodopis byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 5. ročníku a na 2. stupni základní školy v předmětu německý jazyk

Hospitace se uskutečnily v běžných třídách i ve třídách s rozšířenou výukou jazyků. Výuka byla plánovaná, stanovené výchovně-vzdělávací cíle navazovaly na předcházející témata a korespondovaly s učebními osnovami. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány jen v některých hodinách.

Výuku německého jazyka zajišťují tři učitelky. Požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na ZŠ, stanovené právním předpisem, splňuje pouze jedna z nich. Všechny tři učitelky se průběžně jazykově vzdělávají, což se projevilo ve velmi dobré kvalitě výuky.

Hospitované hodiny probíhaly převážně v kmenových třídách s tradičním uspořádáním lavic, bez podnětné motivující výzdoby. Dvě hodiny se uskutečnily v počítačové učebně vybavené potřebným množstvím počítačů a vhodným softwarem. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, nakopírovanými texty nebo s různými jazykovými hrami.

Dobrá organizace práce a vhodně zvolené výukové metody přispěly ke kvalitě výuky. Navozené situace podporovaly nutnost spolupráce žáků a vedly k rozvoji jejich komunikačních dovedností. Časté střídání činností, v některých hodinách spojených s herní formou, dávalo zažít pocit úspěšnosti i slabším žákům. Tempo výuky bylo výrazně vyšší ve třídách s rozšířenou výukou jazyků.

Učitelé žáky motivovali pouze oznámením cíle hodiny. Aktivní zapojení žáků do výuky bylo tak často dáno jejich vnitřní motivací, která byla vyšší u žáků tříd s rozšířenou výukou jazyků. Činnosti komunikativního charakteru, vstřícný a klidný přístup učitelek k žákům přispěly k příjemné pracovní atmosféře sledovaných hodin. Menší nekázeň byla zaznamenána pouze v nižších ročnících. Většina vyučovacích hodin byla vedena v německém jazyce a učitelé dbali i na správnou výslovnost.

V průběhu výuky byli žáci povzbuzováni pouze slovně. Jiných forem hodnocení učitelé nevyužili. Frekvence známek v žákovských knížkách je dostatečná. Ke vzájemnému hodnocení nebo k sebehodnocení žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu německý jazyk byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova.

Výukové cíle vycházely z požadavků učebních osnov. Ve všech hodinách byli žáci s cílem seznámeni, stejně tak i s tématem učiva a plánovanou náplní hodiny. Příprava všech vyučujících na výuku byla velmi pečlivá, promyšlená, s důrazem na pestrost činností a motivaci žáků.

Dva učitelé z šesti nesplňovali požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na ZŠ, stanovené právním předpisem. Tato skutečnost neměla na kvalitu výuky negativní vliv. Dovednosti a znalosti většiny učitelů získané dalším vzděláváním v oblasti aktivizujících metod učení přispěly k efektivitě učení žáků.

Výuka probíhala ve standardně vybavených kmenových učebnách bez podnětné výzdoby. V jednotlivých hodinách učitelé využívali fond učebnic, pracovní texty, odbornou literaturu a videokazety, které jsou ve škole k dispozici. Některé další výukové materiály, například populární literaturu, noviny a časopisy, měli z vlastních zdrojů.

Organizace větší části výuky přispěla k její vysoké efektivitě. Využity byly jak frontální, tak skupinové metody i samostatná práce žáků. Zastoupení aktivních činností žáků v hodinách převažovalo. Žáci řešili problémové úkoly, vyhledávali a zpracovávali informace, samostatně pracovali s učebnicí nebo pracovními texty, vedli rozhovory, vzájemně diskutovali, řešili modelové situace, sledovali a prováděli rozbor videozáznamu. Jen v několika případech byla výuka vedena frontálně, bez zapojení žáků. Důsledkem byla její nízká efektivita. Tempo výuky odpovídalo aktuálnímu stavu třídy. Diferenciace výuky s ohledem na potřeby žáků se specifickými poruchami učení však prováděna nebyla. Střídáním učebních činností učitelé většinou předcházeli únavě žáků.

V úvodu i v průběhu většiny hodin byli žáci vhodně motivováni. Ke zvýšení jejich zájmu o výuku přispělo využití motivačního testu znalostí, rozhovoru, hádanky, referátů, zajímavých praktických příkladů, promítnutí videozáznamu, zařazení her a ukázek z literatury. V některých hodinách učitelé žáky úspěšně aktivizovali s využitím motivačního hodnocení a povzbuzování.

Většina žáků uměla naslouchat a pracovat podle pokynů učitelů. Příznivé pracovní klima nebylo vytvořeno pouze v několika třídách, kde část žáků neakceptovala stanovená pravidla jednání. Učitelé žákům vytvořili dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru k probíranému učivu. Úroveň komunikace příznivě ovlivnily přátelské vztahy žáků mezi sebou i k učitelům.

V části hospitovaných hodin učitelé výkony a znalosti žáků průběžně hodnotili, někdy i klasifikovali. Hodnotící soudy byly zdůvodněné. Hodnocení některých dosahovaných sociálních kompetencí probíhalo souběžně s hodnocením výsledků skupinové práce žáků a bylo vhodné a účelné. K sebehodnocení byli žáci vedeni jen některými učiteli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova byly na velmi dobré úrovni.

Výsledky výchovy a vzdělávání zjišťované školou

Komerční testy škola nevyužívá. Úroveň výsledků výchovy a vzdělávání je zjišťována od 3. ročníku ve vybraných předmětech kontrolními prověrkami, které si v rámci předmětových komisí učitelé připravují sami. Dosažené výsledky včetně klasifikace žáků jsou analyzovány a projednávány společně s vedením školy za účelem odhalení příčin nedostatků, či důvodů snížení prospěchu žáků v daném předmětu. Pravidelně jsou také porovnávány výsledky dosahované žáky běžných tříd s výsledky žáků tříd z rozšířeným jazykovým vyučováním. Získané poznatky vedou ke sjednocování postupů ve výuce a k dalším opatřením s cílem zlepšit výsledky výchovně-vzdělávací práce školy. Učitelé, žáci, jejich rodiče i veřejnost jsou s výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy pravidelně seznamováni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech v základní škole byly celkově na velmi dobré úrovni.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Výuka německého jazyka v základních a středních školách

V rámci inspekční činnosti proběhla současně tematicky zaměřená inspekce „Výuka německého jazyka v základních a středních školách“. Její výsledky budou součástí Výroční zprávy ČŠI za školní rok 2003/2004.

Prevence sociálně patologických jevů

Funkci metodičky prevence sociálně patologických jevů zastává zkušená učitelka. K výkonu funkce byla proškolená. Průběžně se vzdělává, využívá nabídky vzdělávacích seminářů nejčastěji v rámci „Pedagogického centra pro drogové a jiné závislosti“. Ve škole spolupracuje s výchovným poradcem. Úzký kontakt má i s ostatními pedagogy, kterým poskytuje informace a materiály. Od 7. ročníku je prevence sociálně patologických jevů plánovaně zařazována do výuky prostřednictvím aktuálních témat, formou besed s pracovníky sociálního odboru ÚMČ, policie, poradenského centra, nadace Podané ruce apod. Výsledky této spolupráce se odráží v dobré informovanosti žáků.

Přínosem pro žáky je skutečnost, že se účastní programů zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, např. programu „Kouření“, „Hrou proti AIDS“ aj. Tematika je dále probírána v průběhu výuky a žáci k ní vyjadřují své názory. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že vztahy mezi učiteli a žáky jsou většinou velmi dobré. Někteří žáci vyšších ročníků projevovali sounáležitost se společenstvím školy.

Z písemných podkladů a z rozhovoru s metodičkou vyplynulo, že sociálně patologické jevy se ve škole objevují v malé míře. Pracovníci školy se nejčastěji setkávají u žáků s kouřením (mimo budovu školy). Případy na podezření užití drog se okamžitě řeší. Ve srovnání s uplynulými roky se četnost výskytu sociálně patologických jevů výrazněji nemění. Ze strany pedagogů je vyvíjena snaha předcházet konfliktním vztahovým situacím a vzniklé problémy ihned řešit.

Pro školní rok 2003/2004 zpracovala metodička prevence kvalitní *Minimální preventivní program*, který je součástí ročního plánu školy. Všichni pedagogové s ním byli seznámeni. Program stanovuje hlavní oblasti prevence, cíle, jichž má být dosaženo, i metody a prostředky podporující jejich naplnění. Podstatou programu je komplexní výchova k aktivnímu trávení volného času a zvýšení informovanosti žáků i dospělých. Preventivní program je každoročně vyhodnocován. Řád školy neobsahuje konkrétní ustanovení o zákazu nošení, držení a distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy, potírání šikany, ani příslušné sankce za porušení zmíněných ustanovení.

Systém prevence je promyšlený, škola dosahuje kladných výsledků. Ne vždy se daří spolupráce s rodiči, pokud je škola upozorní na možnost výskytu nežádoucích jevů u jejich dětí. Ne všichni rodiče adekvátně reagují na sdělení, snaží se včas zasáhnout a reagovat tak na podněty ze strany školy.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

Při sestavení učebního plánu pro školní rok 2003/2004 postupoval ředitel školy podle metodického pokynu MŠMT k realizaci rozvojového programu „Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny“. Z možných variant využil v 8. ročníku zvýšení hodinové dotace povinného předmětu zeměpis ve dvou běžných třídách, v jedné třídě s rozšířenou výukou jazyků zařadil další volitelný předmět konverzace v anglickém jazyce. V 9. ročníku posílil ve dvou třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků hodinovou dotaci povinného předmětu přírodopis a v běžné třídě zařadil další volitelný předmět konverzace v anglickém nebo německém jazyce.

Výuka v navýšených hodinách je personálně zajišťována sedmi stávajícími učitelkami. Dvě z nich, které vyučují konverzaci v cizím jazyce, nesplňují podmínky požadované odborné a pedagogické způsobilosti.

Uplatňované formy a metody ve sledovaných hodinách podporovaly činnostní učení. Obsah výuky nepřinášel nárůst zátěže žáků, ve vyučovacích hodinách nedocházelo k navýšení poznatkové části učiva, ale především k rozvíjení a upevňování potřebných dovedností a kompetencí žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v platném Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. BM0001/277 vydaném dne 31. ledna 2000 jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j.

922/94/ST vydané dne 24. listopadu 1994 a v dodatku č. 1 ke zřizovací listině ze dne 20. června 2000.

- Škola cíleně využívá mnoha mimoškolních soutěží, olympiád, projektů, vzdělávacích a prezentačních akcí, určených převážně pro nadané a talentované žáky. Ti se každoročně účastní soutěží v konverzaci v cizích jazycích s velmi pěkným umístěním v krajském i celostátním kole. Jsou účastníky olympiád v českém jazyce, dějepise, zeměpise a pythagoriády, také s několika pěknými umístěními v krajských kolech. Stejně významné je zapojení žáků školy do mnoha sportovních soutěží pořádaných školami, městem i jinými subjekty.
- Základní škola spolupracuje s pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně a zajišťuje vedení pedagogické praxe pro praktikující posluchače vysoké školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* vydané Školským úřadem Brno město s účinností od 1. února 2000 č. j. BM 0001/277 ze dne 31. ledna 2000
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Slovanské nám. 2 č. j. 922/94/ST ze dne 24. listopadu 1994*
3. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině Základní školy Slovanské nám. 2 v Brně ze dne 20. června 2000 (č. j. neuvedeno)*
4. *Třídní knihy - školní rok 2003/2004*
5. *Třídní výkazy – školní rok 2003/2004*
6. *Katalogové listy žáků – školní rok 2003/2004*
7. *Rozvrh hodin tříd platný v době inspekce*
8. *Rozvrhy jednotlivých vyučujících 2003/2004*
9. *Rozpracovaný učební plán na podmínky školy pro školní rok 2003/2004*
10. *Přehled přestávek a zvonění na školní rok 2003/2004*
11. *Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004*
12. *Vnitřní řád Základní školy Slovanské nám. 2 Brno ze dne 15. dubna 1993, platný ve školním roce 2003/2004*
13. *Doplňek k Vnitřnímu řádu Základní školy Slovanské nám. 2 Brno ze dne 27. srpna 1996, platný ve školním roce 2003/2004*
14. *Řád tělocvičny a TV kabinetu (bez uvedení data), platný ve školním roce 2003/2004*
15. *Řád cvičné kuchyně (bez uvedení data), platný ve školním roce 2003/2004*
16. *Provozní řád učebny informatiky (bez uvedení data), platný ve školním roce 2003/2004*
17. *Řád chemické pracovny a chemického kabinetu (bez uvedení data), platný ve školním roce 2003/2004*
18. *Zápisy z jednání provozních porad ve školním roce 2003/2004*
19. *Tematické plány předmětů matematika a český jazyk, prvouka, anglický jazyk pro školní rok 2003/2004 (1. stupeň základní školy)*

20. Časově tematické plány předmětů matematika, cvičení z matematiky, český jazyk, cvičení z českého jazyka, dějepis, chemie, přírodopis, fyzika, občanská výchova, rodinná výchova, zeměpis, konverzace v anglickém a německé jazyce
21. Přehled dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2003/2004
22. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003*
23. *Plán práce na rok 2003/2004*
24. Záznamy z předmětových komisí a metodických sdružení za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
25. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy* – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, délka praxe, pracovní náplně
26. *Vnitřní platový předpis základní školy Brno, Slovanské nám. 2* ze dne 1. září 1994, včetně doplňku ze dne 1. ledna 1998
27. *Organizační řád základní školy Slovanské náměstí 2, Brno – Královo Pole* ze dne 15. ledna 1995
28. Kontrolní prověrky a testy z vybraných předmětů za školní rok 2003/2004
29. Záznamy z hospitací vedení školy za školní rok 2003/2004
30. Průměry tříd za I. pololetí 2003/2004.
31. *Záznamový list pro řízený rozhovor s ředitelem školy* (Tematická inspekce „Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání“)
32. *Záznamový list školního inspektora* (Tematická inspekce „Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání“)
33. *Výchovné poradenství – plán činnosti pro školní rok 2003/2004-02-21*
34. *Učební plán předmětu Praktické činnosti – Volba pro 8. ročník ZŠ*
35. *Učební plán předmětu OV pro 9. ročník*
36. *Hodnocení výuky Praktické činnosti – Volba ve školním roce 2002/2003*
37. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků pro školní rok 2003/2004
38. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků pro školní rok 2003/2004
39. Dokumentace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování
40. Informační materiál pro rodiče vycházejících žáků 2003/2004-02-21
41. *Zápisy z jednání výchovné komise*, školní rok 2003/2004
42. Evidence knižních titulů v žákovské knihovně
43. *Minimální preventivní program 2003/2004*
44. *Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2002/2003*

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti umožňují realizaci obou zvolených vzdělávacích programů. Profilace školy se zaměřením na rozšířenou výuku jazyků přispívá k rozvoji talentovaných žáků. Pedagogický sbor je stabilizován. Převažující podíl učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí pozitivně ovlivnil kvalitu vzdělávání. Účelné delegování pravomocí na vedoucí pracovníky podporuje jejich aktivitu a odpovědnost za činnost a výsledky svěřených úseků. Chod školy je zajišťován systémem vnitřních předpisů, které postihují školu jako celek, vymezují práva a povinnosti žáků i zaměstnanců školy. Povinná dokumentace je řádně vedena. Přenos informací v rámci školy i zákonným zástupcům žáků je funkční. Vedení zaměstnanců je založeno na demokratických principech. Začínajícím pedagogům je poskytována účinná metodická pomoc. Další vzdělávání všech zaměstnanců vychází z potřeb školy.

Materiální podmínky umožňují realizaci zvolených vzdělávacích programů. Výukové prostory jsou vzhledem k celkovému počtu tříd omezené, chybí zejména specializované učebny pro výuku přírodovědných i některých dalších předmětů. Tematické zaměření některých učeben, které jsou zároveň učebnami kmenovými, má za následek časté přesuny žáků o přestávkách a negativně ovlivňuje i přípravu vyučujících z hlediska využívání materiálních zdrojů. Základní škola má dostatek učebnic a učebních pomůcek pro výuku hospitovaných předmětů s výjimkou fyziky. Vybavenost školy didaktickou technikou je celkově dobrá, její využití v hospitované výuce bylo ojedinělé. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem postupně a systematicky plánuje a realizuje modernizaci školní budovy a její vybavení novým nábytkem. V době inspekce byla dokončována půdní vestavba. Její zprovoznění významně přispěje ke zlepšení prostorových podmínek školy a ke zlepšení materiálně-technického zázemí pro výuku některých předmětů.

Učební plány byly dodržovány, učební osnovy hospitovaných předmětů plněny. Výchovné poradenství a realizovaná prevence sociálně patologických jevů výrazně přispívají ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu. Dílčí nedostatky byly zjištěny v systematickém naplňování individuálního přístupu k žákům s vývojovými poruchami učení na 2. stupni ZŠ.

Ve výuce převažovaly frontální výukové metody a formy. Časté střídání činností vedlo k aktivizaci žáků a zabezpečilo jejich podíl na vyvozování nových poznatků. Skupinové a individuální formy výuky byly využity účelně. Práce žáků v týmu byla zařazena pouze ojediněle. V průběhu výuky se dařilo žáky vhodně motivovat a rozvíjet jejich kladný vztah k předmětům. Ve větší části sledované výuky byl kladen větší důraz na výsledky vzdělávání než na rozvoj sociálních kompetencí a kooperativních dovedností žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky většinou vycházely ze vzájemného respektu a důvěry.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.	RNDr. Jaroslav Honza, v. r.
Členové týmu	RNDr. Karel Pigl	RNDr. Karel Pigl, v. r.
	PaedDr. Danuše Pytelová	PaedDr. Danuše Pytlová, v. r.
	Mgr. Jindra Svobodová	Mgr. Jindra Svobodová, v. r.
	Mgr. Eva Šafránková	Mgr. Eva Šafránková, v. r.
	PhDr. Renáta Ševčíková	PhDr. Renáta Ševčíková, v. r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Mgr. Ludmila Šimáčková, v. r.
	Eva Hrnčířová	
	Zdeňka Kociánová	
	Ing. Jiří Koc	

V Brně dne 6. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. duben 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Jan Bartoš – ředitel školy

PaedDr. Jan Bartoš, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-05-07	12-1040/04/77-952
Zřizovatel	2004-05-07	12-1040/04/77-952
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány